

РЕЗОЛЮЦІЯ

Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми літературної освіти в середній та вищій школі»

(м. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова, 6-7 квітня 2017 р.)

Ми, учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми літературної освіти в середній та вищій школі», обговоривши нагальні питання літературної освіти в Україні, дійшли таких **висновків**:

1. Схвалити основні положення доповідей учасників конференції, відзначити їх актуальність, ґрунтовність, наукове та практичне значення, а також належну якість та глибину досліджень.
2. Визнати літературну освіту в Україні такою, що має **виняткове значення** в плеканні національної самототожності, державності та духовності, вихованні любові до батьківщини, формуванні демократичного, гуманістичного світогляду, естетичної свідомості та смаку, критичного, образно-емоційного й планетарного мислення, пробудженні емпатії та підвищенні громадянської активності, передовсім у протидії війсьній агресії з боку Росії, а також у здійсненні ідеалів Майдану в суспільному житті країни. Наголосити на важливості повноцінної середньої літературної освіти для духовного зростання молодого покоління українців, пізнання людиною себе і навколишнього світу, формування української ідентичності, протистояння викликам цифрової епохи.
3. Підтримати курс держави на **підвищення якості літературної освіти**, вказати на необхідність впровадження в навчальний процес нових (у т. ч. інформаційних, інтерактивних тощо) технологій та необхідність матеріального та науково-методичного забезпечення цього процесу.

4. З огляду на специфіку культурно-політичної ситуації в Україні, пріоритети розвитку держави **вважати помилковою ідею об'єднання в один навчальний предмет шкільних дисциплін «Українська література» і «Зарубіжна література»** незалежно від профілю навчання. Глибоко переконані, що бінарна модель літературної освіти, апробована протягом 25 років, є ефективною для формування громадянина-патріота з планетарним мисленням. Злиття названих навчальних дисциплін призведе до значного послаблення спроможності літературної освіти у вирішенні нагальних потреб українського суспільства й держави. Вважаємо за доцільне наголосити на необхідності збереження на рівні школи (у тому числі шкіл з мовами національних меншин) і ВНЗ **бінарної моделі** вітчизняної системи літературної освіти (у школах з українською мовою навчання: українська література – зарубіжна література; у школах з мовами національних меншин: українська література – зарубіжна література (українською мовою) та література національної меншини (в оригіналах)), що є найефективнішою для реалізації її могутнього навчально-виховного потенціалу.

5. Наголосити на неприпустимості ігнорування природи літератури як виду мистецтва та запровадження щодо її викладання вульгарно-соціологічного підходу, що фактично зводить літературу до рівня ілюстрації окремих суспільних явищ. Звернути увагу очільників освіти на необхідність вибудовування наскрізних змістових ліній літературної освіти, виходячи з її природи.

6. У зв'язку з курсом держави на інтеграцію в освіті розглядати **посилення стійких міжпредметних взаємозв'язків** між двома навчальними дисциплінами без зазіхання на самостійність кожної з них як доцільну альтернативу запропонованому МОН України інтегрованому курсу "Література (українська і зарубіжна)". Увиразнити, що міжпредметна

інтеграція – це не злиття предметів, а взаємопроникнення ідей, понять, принципів, підходів у навчанні.

7. До кола ключових компетентностей долучити **читацьку компетентність**, яка передбачає певну систему знань літературознавчого, перекладознавчого та культурологічного характеру, навички критичного мислення, наявність та постійне зростання рівня естетичного смаку.

8. Продовжувати роботу з опрацювання досвіду провідних учителів і фахівців ВНЗ із питань підвищення ефективності літературної освіти з урахуванням нагальних потреб розвитку країни (насамперед національно-патріотичного виховання учнів і студентів) та специфіки цифрової епохи.

9. Вважати за доцільне розширювати і поглиблювати дослідження за напрямками роботи науково-практичної конференції, проводити її на регулярній основі, поширювати результати розвідок учасників конференції через фахові часописи, паперові та електронні видання.

10. Підтримуємо позицію щодо необхідності збереження окремих предметів «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» в основній і старшій школі, висловлену науковцями, вчителями, представниками широкої громадськості в численних зверненнях на адресу Міністерства освіти і науки України, зокрема в таких:

- Звернення науково-педагогічної спільноти, представників громадськості та всіх небайдужих до Міністра освіти і науки Лілії Гриневич (зарєєстровано в МОН України 26 вересня 2016 р. № I-4224) // Електронний ресурс: <http://osvita.ua/school/reform/52858/>; <http://life.pravda.com.ua/society/2016/11/8/219877/>
- Резолюція учасників Всеукраїнського круглого столу «Шкільна літературна освіта: учора, сьогодні, завтра» від 25 листопада 2016 р. (зарєєстровано в МОН України 2 грудня 2016 р. № 30857) // Електронний ресурс: <http://www.metod.iif.npu.edu.ua/23-uncategorised/133-vseukrainskyi-kruhlyi-stil>

- Звернення Вченої ради Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України до МОН України від 1 листопада 2016 р., протокол № 8 // Електронний ресурс: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/item/265-zvernennia-vchenoi-rady-instytutu-literatury-imthshevchenka-nan-ukrainy-do-mon-ukrainy>
- Відкритий лист до Міністра освіти і науки Лілії Гриневич щодо проекту типового навчального плану для 10-11 класів (zareestrovano в МОН України 19.01.2017 р., реєстраційний номер: С-201/0) // Електронний ресурс: <http://zl.kiev.ua/v-dkritii-list-do-m-n-stra-osv-ti-nauki-l-l-grinevich-schodo-proektu-tipovogo-navchalnogo-planu-dlja-10-11-klas-v.html>
- Звернення Української асоціації викладачів зарубіжної літератури, учасників «ХІІ Чернігівських педагогічних зустрічей» до Міністра освіти і науки України від 25 червня 2016 р. // Всесвітня література в сучасній школі. – 2016. - № 7-8. – С. 3.